

Vergaderjaar 2024–2025

30 206

Parlementaire Assemblée van de Unie voor de Mediterrane Regio

Nr. 9

VERSLAG VAN HET FORUM OVER DE TOEKOMST VAN DE MEDITERRANE REGIO VAN DE PARLEMENTAIRE ASSEMBLEE VAN DE UNIE VOOR DE MEDITERRANE REGIO

Vastgesteld 15 april 2025

Inleiding

Van 2 tot en met 4 april 2025 kwam de Parlementaire Assemblée van de Unie van de Mediterrane Unie (PA UfM) bijeen in Granada, Spanje voor een forum over de toekomst van de Mediterrane regio, vrede en stabiliteit, migratie, klimaatverandering en werkgelegenheid voor jongeren. Vanuit Nederland nam het Eerste Kamerlid **Roovers** (GroenLinks-PvdA) deel aan de conferentie, waar zo'n 45 parlementsleden uit veertig landen aanwezig waren evenals vertegenwoordigers van de OVSE PA, NAVO PA, IPU en de PACE. De leden van deze Assemblée zijn het Europees Parlement, de lidstaten van de Europese Unie en landen rondom de Middellandse Zee, in totaal 43 leden. Eind juni sluit Spanje het voorzitterschap af met de negende top van parlementsvoorzitters en de 18e plenaire sessie van de Parlementaire Assemblée van de Mediterrane Unie in Málaga. De delegatieleiders werden persoonlijk ontvangen door de Spaanse Koning, Felipe VI. De avond voorafgaande aan het forum kregen de deelnemers een rondleiding door Alhambra, een middeleeuws paleis en fort van de Moorse heersers van het koninkrijk Granada in Andalusië.

Forum toekomst Mediterrane regio

Op 3 april werd het forum geopend met bijdragen van Koning Felipe VI, de voorzitter van het Spaanse Congres van volksvertegenwoordigers, Francina Armengol, de voorzitter van de Spaanse Senaat, Pedro Rollán Ojeda en de Europese Commissaris voor de Mediterrane regio, Dubravka Suica. Commissaris Suica, verantwoordelijk voor een nieuw directoraat-generaal voor het Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golf (DG MENA) binnen de Europese Commissie, sprak over het nieuwe Pact voor het Middellandse Zeegebied. De EU en partnerlanden van de zuidelijke nabuurschap gaan daar samen vorm aan geven met als doel een alomvattend kader te creëren om de complexe problemen van de regio aan te pakken op gezamenlijke prioritaire gebieden. Pedro Ojeda merkte

op dat migratie door het Spaans voorzitterschap tot prioriteit was bestempeld. Volgens hem moeten regeringen effectief reageren om migratie op een duurzame en humane manier te beheren. «Migratie, wanneer het niet goed beheerd wordt, brengt ernstige risico's met zich mee, waaronder het verlies van mensenlevens. Het is essentieel dat alle belanghebbenden – regeringen, organisaties en het maatschappelijk middenveld – samenwerken om de meest kwetsbaren te beschermen. Terugkijkende op het 30-jarig jubileum van het Barcelona-proces is het cruciaal om het belang van dialoog en samenwerking te erkennen bij het vormgeven van een betere toekomst,» zei Ojeda.

Voorts kwamen vertegenwoordigers van bij de Mediterrane regio betrokken organisaties aan het woord, parlementsvoorzitters en leden van de nationale delegaties. Nasser Kamel, secretaris-generaal van de Unie voor het Middellandse Zeegebied, wees in zijn bijdrage op de noodzaak van versterkte Euro-mediterrane samenwerking. «Europa's stabiliteit en welvaart kunnen niet worden bereikt zonder op gelijke voet samen te werken met zijn oostelijke en zuidelijke burens en vice versa, vooral gezien de huidige mondiale paradigmaverschuivingen die de op regels gebaseerde orde en het multilateralisme uithollen,» zei Kamel van de Unie voor het Middellandse Zeegebied. «Regionale kwesties kunnen niet geïsoleerd worden aangepakt. Een nieuwe impuls voor multilaterale samenwerking versterkt het Middellandse Zeegebied en speelt een cruciale rol bij het herstel van de wereldwijde stabiliteit en orde.»

In de verklaring (als bijlage toegevoegd) die na afloop van de conferentie werd gepubliceerd, wordt benadrukt dat het Middellandse Zeegebied een gedeelde ruimte is die geconfronteerd wordt met een reeks uitdagingen die vereisen dat het centraal komt te staan op de Europese en regionale agenda. Ook stelt de verklaring dat het absoluut noodzakelijk is te blijven streven naar vrede, veiligheid, stabiliteit, dialoog en eerbiediging van het internationaal recht, alsook naar politieke, economische en sociale ontwikkeling en het smeden van allianties met de landen in de regio, hetgeen moet leiden tot een doeltreffende versterking van het regionale partnerschap, van de instellingen die het belichamen en van het beleid en de middelen die aan het Middellandse Zeegebied worden besteed. Over migratie wordt erkend dat de aanhoudende gewapende conflicten op de oostelijke en zuidelijke flanken van de Europese Unie, in de Sahel en in het Midden-Oosten een beslissende invloed hebben op de ontwikkeling van de migratiestromen via de Middellandse Zee en de Atlantische Oceaan. Structurele factoren (demografie, milieu en armoede) blijven ook belangrijke drijfveren. Men is van mening dat het aanpakken van de structurele factoren die bepalend zijn voor de migratiestromen, van essentieel belang is om het migratiefenomeen te zien als een kans op ontwikkeling voor iedereen (de landen van herkomst, doorreis en bestemming) en voor de migranten zelf, waarbij de mensenrechten een centrale plaats krijgen in het migratiebeleid en de internationale samenwerkingsovereenkomsten. De verklaring bevestigt het voornemen om een preventieve, alomvattende, op rechten gebaseerde, constructieve en evenwichtige aanpak te hanteren voor de sociaaleconomische en veiligheidsaspecten van de menselijke mobiliteit, met inbegrip van de bestrijding van mensensmokkel die het leven van migranten in gevaar kan brengen.

Op het onderdeel klimaatverandering in de Mediterrane regio erkent men in de verklaring zich in te zetten voor het bevorderen van de afstemming van nationale klimaatveranderingsplannen op internationale overeenkomsten, zoals de Overeenkomst van Parijs, om te zorgen voor een samenhangende en effectieve respons. De integratie van klimaatbeleid in alle sectoren, waaronder energie, water, landbouw, productie en vervoer,

is essentieel om veerkracht op lange termijn en ecologische duurzaamheid te bereiken. In dit verband moeten lokale gemeenschappen worden betrokken, met bijzondere aandacht voor jongeren en vrouwen door middel van investeringen in onderwijs, financiering en overdracht van technologie om ervoor te zorgen dat het klimaatbeleid inclusief en doeltreffend is en is afgestemd op de behoeften en prioriteiten van elk land. Opgemerkt wordt dat het Middellandse Zeegebied 60% van de wereldbevolking met waterschaarste herbergt en een van de regio's in de wereld is die het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering; de opwarmingssnelheid in het Middellandse Zeegebied 20% ligt boven het wereldwijde gemiddelde; en waterstress is een veelvoorkomend probleem in het Middellandse Zeegebied.

Tot slot wijst de verklaring voor wat betreft jongerenwerkgelegenheid en gendergelijkheid in deze regio op de realiteit van de demografische explosie op het Afrikaanse continent en het Middellandse Zeebekken, in vergelijking met de geleidelijke vergrijzing van het Europese continent. Jongeren vertegenwoordigen meer dan de helft van de bevolking in het Middellandse Zeegebied en vormen een belangrijke troef. Het is nodig om te zorgen voor een efficiënte creatie van banen om dit demografische dividend te benutten, waardoor het raadzaam is om overeenkomsten inzake circulaire migratie op te stellen die de aanwerving van de groeiende jonge bevolking op het Afrikaanse continent mogelijk maken. Specifieke gendergerelateerde moeilijkheden moeten worden aangepakt, met name de toegang tot middelbaar onderwijs voor meisjes, de lage participatie van vrouwen in de politiek en in de beroepsbevolking. In het bijzonder, wat betreft het oplossen van conflicten en het bouwen aan de toekomst door middel van wetenschappelijke en technologische vooruitgang, is aanpak van gendergerelateerd geweld noodzakelijk als een van de belangrijkste obstakels voor gelijkheid, de risico's van uitbuiting en geweld tijdens hun doorreis langs migratieroutes, het toegenomen geweld tegen vrouwen in de politiek, de handel in vrouwen met het oog op seksuele uitbuiting of de hogere arbeidsparticipatie van vrouwen in huishoudelijk werk en onbetaalde zorg.

De voorzitter van de delegatie,
Roovers

De griffier van de delegatie,
Bakker-de Jong